

Скалозуб А.О.

*студентка 2-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ

Захист прав та інтересів дитини є одним із найважливіших завдань української держави, адже ставлення до дітей, їхніх прав і свобод, повага до їхньої людської гідності якнайточніше відображають рівень гуманності й цивілізованості суспільства.

27 лютого була 22-річниця з дня ратифікації Україною конвенції ООН «Про права дитини», головна ідея якої полягає у якнайкращому забезпеченні інтересів дитини. також стандарти захисту прав дитини закріплені у конституції України, Законі України «Про охорону дитинства», сімейному кодексі, законах України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» та «Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей». Не дивлячись на велику кількість перелічених нормативно-правових актів, проблема захисту прав дітей є досить серйозною і мало вирішеною в Україні.

За даними, наведеними у державній доповіді про становище дітей в Україні (за підсумками 2005 року) у навчально-виховних закладах, закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки, виховується близько 25 тисяч дітей, з них приблизно половина у школах-інтернатах, близько 5 тисяч осіб — у будинках дитини системи міністерства освіти і науки, 3, тисяч — в дитячих будинках системи міністерства охорони здоров'я, 3,2 — в будинках-інтернатах міністерства праці та соціальної політики України.

Хоча законодавство України гарантує цілу низку пільг і допомоги дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківської опіки, сирітство зростає з кожним роком. діти України сиротіють, маючи живих батьків: щороку близько шести тисяч дітей залишаються без батьківської опіки. існує також проблема забезпечення дітей житлом та належними умовами проживання.

ці проблеми породжують низку інших проблем. діти, залишені батьками, які не потрапили до інтернату чи втекли з нього, часто

стають жертвами торгівців живим товаром. Їх продають з метою трансплантації органів або з метою сексуальної чи трудової експлуатації.

відсутність житла, належного харчування та забезпечення предметами першої необхідності, втрата духовних орієнтирів, жорстокість по телебаченню й і інтернеті викликають агресивність, породжують дитячу злочинність в Україні, яка набирає великих масштабів.

Україна посідає одне з перших місць серед країн Європи за високим

рівнем притягнення неповнолітніх до кримінальної відповідальності. основними видами злочинів залишаються майнові. але не можуть не турбувати високі показники скоєння неповнолітніми тяжких та особливо тяжких злочинів за вчинення яких засуджуються 67,6% усіх засуджених неповнолітніх. Занепокоєння викликає кількість умисних убивств, учинених неповнолітніми: щороку в Україні за цей злочин засуджують близько 100 підлітків.

оскільки діти є особливою, специфічною соціальною групою, враховуючи їх вік, психічний розвиток, уразливе світосприйняття, то вони потребують спеціального догляду, захисту, відношення й додаткових знань у будь-яких ситуаціях при спілкуванні з неповнолітніми. особливо, це стосується осіб, які захищають дітей, права яких були порушені або неповнолітніх порушників закону, так як їх психіка уже вражена, а у свідомості – залишений відбиток жорстокості й недовіри до всіх.

в новому кримінально-процесуальному кодексі запроваджено спеціалізацію слідчих та суддів для дітей.

я вважаю доцільним ввести також додаткову спеціалізацію адвокатів, направлену на максимальне розуміння дітей, їх мислення та поведінки для якісного захисту прав дитини.

Пропоную ввести додатковий кваліфікаційний іспит в ході якого виявлялися б знання адвоката в галузі дитячої психології, етики у відносинах з неповнолітніми, методів налагодження спілкування з дитиною та ін.

Після успішного складення кваліфікаційного іспиту адвокат отримує до основного свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю додаткове свідоцтво, яке надає йому право на захист і представництво дітей.

Щоб стимулювати адвокатів, які отримали таке додаткове свідоцтво й займаються захистом прав неповнолітніх, що часто пов'язані з мінімальними гонорарами за справу, потрібно зменшити оподаткування даних адвокатів.

також необхідно у вищих навчальних закладах, які готують адвокатів ввести такі спецкурси як дитяча психологія, педагогіка, причини дитячої злочинності та інші, які дозволять кваліфіковано й плідно виконувати адвокатську діяльність даній галузі.

На мою думку, лише професіональні знання та осмислення проблем можуть дати позитивний результат.

Необхідно вживати серйозних заходів для виховання, підтримки і захисту дітей, адже діти – це майбутнє держави, фундамент для громадянського суспільства й основа цивілізованого населення.